

Riktlinje – bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd

Förord

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag. Det betyder att alla barn ska få det stöd de behöver utifrån sina behov och förutsättningar. På så sätt ska vi säkerställa att bakgrund och förutsättningar inte ska spela någon roll för barns möjligheter att utvecklas och lära i förskolan. Genom främjande, förebyggande och inkluderande arbete kan förskolan kompensera för skillnader i barns förutsättningar, vilket bidrar till ett mer jämlikt och rättvist samhälle.

Tidigare har staden saknat riktlinjer för det här arbetet. De nya gemensamma riktlinjerna för bedömning av barn i behov av särskilt stöd bidrar till ökad likvärdighet mellan stadsdelsområdena i Stockholm, både i kommunala och fristående förskolor.

När stadens verksamheter samarbetar och har en nära samverkan med relevanta verksamheter inom regionen får alla barn möjlighet att delta och utvecklas i förskolan på sina villkor.

Alla förskolebarn i Stockholm ska få ett likvärdigt stöd utifrån sina behov, och bästa möjliga förutsättningar för framtiden!

Alexandra Mattsson,
Förskole-, fritids- och fastighetsborgarråd

Innehåll

Riktlinje – bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd	1
Förord	1
Inledning	3
Styrdokument	3
Barnkonventionen	4
Agenda 2030	4
Skollagen.....	4
Läroplanen	4
Allmänna råd	5
Stöd i förskolan	6
Ersättning för stöd i förskolan	6
Kommunalt verksamhetsstöd och extraordinära insatser inom fristående förskolor	6
Kommunalt verksamhetsstöd - Krav för ansökan om <i>Individuellt prövat stöd</i>	7
Extraordinära insatser inom fristående förskolor – Krav för ansökan om <i>Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd</i>	7
Arbetsprocess	7
Uppmärksamma behov av stöd	8
Pedagogisk kartläggning	8
Ansökan om <i>Individuellt prövat stöd</i> – kommunal regi.....	9
Ansökan om <i>Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd</i> – fristående regi.....	10
Dokumentation	10
Kompetensutveckling	11
Övriga policydokument	11
Bilagor	12
Bilaga 1 – Ansvarsfördelning och samverkan mellan kommun och region	12
Bilaga 2 – Överklaga beslut eller anmäla missförhållanden i förskolan	15

Inledning

Alla barn ska ha möjlighet till att vara delaktiga och ha inflytande i förskolan. Förskolan ska därför erbjuda en inkluderande miljö som stimulerar varje barns utveckling.

En generellt god kvalitet i förskolan är avgörande för att tillgodose alla barns rätt till omsorg och utbildning. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete kan förskolan utveckla och vid behov anpassa verksamheten för barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling. Specialpedagogiska myndighetens (SPSM:s) tillgänglighetsmodell¹ är ett värdefullt stöd och ger ett specialpedagogiskt perspektiv vid planering, genomförande och uppföljning av förskolans verksamhet. Det möjliggör hög tillgänglighet och skapar förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas oavsett stödbehov.

Skollagen fastställer att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Det kan innebära olika typer av anpassningar i verksamheten eller ett utformande av individuellt stöd till specifika barn. Ibland kan behovet av stöd vara mer omfattande och inte rymmas inom det som förväntas tillgå inom förskolans ordinarie ekonomiska ramar, då det kräver så kallade extraordinära insatser. För dessa kan förskolan tilldelas utökade resurser. Förskolan har alltid ett ansvar att erbjuda det stöd som ett barns behov kräver, oavsett extra tilldelning av medel och stadsdelsnämnden, via skolchef, ansvarar för att organisation med en tillräcklig stödstruktur finns tillgänglig.

Riktlinje – gemensamma bedömningsgrunder för barn i särskilt behov av stöd, syftar till att öka likvärdigheten mellan Stockholms förskolor till fördel för alla stadens barn. Den är styrande för Stockholms stads kommunala förskolor och utgör ett stöd till fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Riktlinjerna ska ge stöd i arbetet med att identifiera barns behov och utforma insatser så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd de behöver på förskolan.

Styrdokument

Både internationella och nationella styrdokument ligger till grund för barns rättigheter och möjligheter till likvärdig förskola. Dokumenten nedan är styrande och i hög grad relevanta för barn i förskolan. Även stadsinterna styrdokument, såsom Stockholms stads

program för barnhälsa utgör en riktning och ett stöd i arbetet med barn i särskilt behov av stöd.

Barnkonventionen

I FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen)² finns fyra övergripande principer som alltid ska beaktas i frågor som rör barn:

- *Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.*
- *Vid alla beslut som rör barn ska det i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.*
- *Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling*
- *Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.*

Agenda 2030

I Agenda 2030 finns 17 globala mål för hållbar utveckling. Mål 3 och 4 är särskilt viktiga i det här sammanhanget.

- *Mål 3 - God hälsa och välbefinnande – säkerställa hälso-samma liv och välbefinnande för alla i alla åldrar*
- *Mål 4 – God utbildning för alla – säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla*

Skollagen

Skollagens³ inledande kapitel gäller alla skolformer. Där beskrivs att utbildningen ska vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas och att hänsyn ska tas till barns olika förutsättningar och behov. Det innebär att utbildningen inte kan utformas på samma sätt överallt och att förskolans resurser inte heller kan fördelas lika (2 kap 8 b§).

Kapitel 8 innehåller bestämmelser för förskolan, där framgår vad som gäller för särskilt stöd:

”Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att barnet ges sådant stöd. Vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna” (8 kap 9§).

Läroplanen

I Läroplanen för förskolan, Lpfö18⁴ står följande:

² Svensk författningssamling (SSFS) nr: 2018:1197

³ Skollagen 2010:800

⁴ LPFÖ 2018 reviderad 2025

”Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar.”

Arbetslaget ska

- uppmärksamma samt ge ledning och stimulans till alla barn, samt ge särskilt stöd till de barn som behöver det i sin utveckling
- kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål

Förskollärarens ansvarar för att

- värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg som bidrar till barns utveckling och lärande.

Rektor har ett särskilt ansvar för

- att utforma utbildningen och anpassa resursfördelningen så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver

Allmänna råd

Skolverkets allmänna råd är rekommendationer för hur huvudmän och rektorer bör arbeta för att uppfylla kraven i de bestämmelser som styr förskolan. De nya allmänna råden gäller från och med hösten 2025, och de tidigare råden om måluppfyllelse i förskolan upphävs. Skolverket planerar att succesivt ta fram råd för specifika områden där förskolan behöver stöttning utifrån skollagen och läroplanen. Det första allmänna rådet handlar om styrning och ledning av förskolan och börjar gälla hösten 2025⁵. Avsnitt 3 och 4 berör barn i behov av särskilt stöd:

”Huvudmannen och rektorn bör utifrån respektive ansvar;

3. vid fördelning av resurserna beakta faktorerna

- *personalens utbildning och kompetens,*
- *barngruppens storlek och sammansättning samt personaltätheten i barngruppen,*
- *miljöns utformning*
- *socioekonomiska förhållanden,*

4. ha rutiner för att fortlöpande analysera personalens kompetens-utvecklingsbehov och särskilt beakta personalens språkkunskaper i svenska språket för att barn ska kunna stimuleras i sin språkutveckling i svenska.”

Stöd i förskolan

Stöd i förskolan kan ges på olika sätt och i olika former av insatser. Stödet kan kategoriseras utifrån nedan punkter:

- *anpassningar*, när förskolans utformning inte räcker för att stötta barnet behöver mer ledning och stimulans tillgodoses. Anpassningar kan exempelvis göras genom förändring i miljöer, vilket ska tillgodoses inom förskolans grundbelopp.
- *särskilt stöd* är mer omfattande än anpassningar, mer varaktigt och individuellt utformat och ska rymmas inom grundbelopp. Exempelvis kan personalförstärkning inrymmas inom det särskilda stödet.
- *extraordinära insatser* avser insatser till barn med omfattande behov och där kostnaden för insatsen inte ryms inom ramen för grundbeloppet. Det kan handla om personalförstärkning, tekniska hjälpmedel eller anpassning av förskolans lokaler.

Ersättning för stöd i förskolan

Kommunalt verksamhetsstöd och extraordinära insatser inom fristående förskolor

Stockholm stad verkar för en likvärdig och kompensatorisk förskola. I enlighet med gällande lagstiftning tilldelas stadsdelsnämnderna samt förskolenämnden ett grundbelopp för förskoleverksamheten i form av en volymbaserad grundschablon per barn, för finansiering av grunduppdraget i enlighet med förskolans läroplan. Staden tillämpar även ett socioekonomiskt tilläggsbelopp, som syftar till att fördela resurser efter barns olika förutsättningar och behov, även det i enlighet med lagstiftning. Varje stadsdelsnämnd ansvarar för att fördela sina resurser mellan kommunala förskolor, för att tillgodose varje barns rätt till stöd. Fördelningen utgörs dels i form av verksamhetsstöd i olika former. Verksamhetsstöd till förskolorna kan utgöras av;

- Centrala resurser (ex. specialpedagog, psykolog, socionom)
- Specialförskola
- Språk- och socioekonomisk peng
- Generell fördelning
- Övriga kostnader, utbildning, IT, hjälpmedel
- Individuellt prövat stöd – en extraordinär insats

Inom det kommunala verksamhetsstödet återfinns ett *Individuellt prövat stöd*, vilket utgör en extraordinär insats inom kommunen. Fristående förskolor och pedagogisk omsorg har möjlighet att ansöka om *Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd* från kommunen, för insatser för barn som har ett behov som kräver omfattande åtgärder som väsentligt avviker från det särskilda stödet som förskolan ska tillgodose inom ramen för tilldelat grundbelopp.⁶ Varje stadsdelsnämnd gör bedömningen av tilldelning av *Verksamhetsstöd* samt *Individuellt prövat stöd* för kommunala förskolor. Förskolenämnden gör bedömningen av *Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd* till fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Kommunalt verksamhetsstöd - Krav för ansökan om Individuellt prövat stöd

- Ansökan ska alltid baseras på en individuell bedömning, som ska utgå från en analys av en pedagogisk kartläggning och en handlingsplan, se avsnitt *Arbetsprocess*.
- Att barnet har en diagnos är inte en förutsättning eller garanti för att ansökan om individuellt prövat stöd beviljas.
- Förskolan har alltid ett ansvar att tillgodose det stöd barnet behöver, oavsett om individuellt prövat stöd beviljas eller inte.
- Om stöd beviljas i form av individuellt prövat stöd ska beloppet alltid vara individuellt anpassat.⁷ Det får inte sättas generellt eller utifrån en färdig schablon.⁸

Extraordinära insatser inom fristående förskolor – Krav för ansökan om Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd

Ansökan ska alltid baseras på en individuell bedömning och tilläggsbelopp som beviljas ska alltid vara individuellt anpassat.⁹ Det får inte sättas generellt eller utifrån en färdig schablon.¹⁰ För mer information om ansökan för fristående förskolor, se avsnitt *Ansökan om Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd*.

Arbetsprocess

Arbetsprocessen som beskrivs nedan gäller vid ansökan om *Individuellt prövat stöd* för barn inom kommunen. Förskolor i fristående regi och pedagogisk omsorg kan välja att tillämpa samma

⁶ 8 kap. 23 § Skollag

⁷ Skollagen 8 kap 21§ och 23§.

⁸ Högsta förvaltningsdomstolen; 2020 ref 8, praxis gällande schabloner och förutbestämda belopp

⁹ Skollagen 8 kap 21§ och 23§.

¹⁰ Högsta förvaltningsdomstolen; 2020 ref 8, praxis gällande schabloner och förutbestämda belopp

arbetsprocess inom ramen för sitt kartläggande och analyserande arbete av barns stödbehov.

Arbetet med stöd och särskilt stöd i förskolan utgår de bestämmelser som återfinns i förskolans läroplan och i skollagen. Stadens program för barnhälsa utgör ett stöd i arbetet och syftar till att identifiera insatser och åtgärder som *främjar barns utveckling och förebygger ohälsa* samt *inkluderar* alla barn utifrån deras förutsättningar. För att kunna erbjuda rätt stöd behövs ett systematiskt arbete där behov identifieras och analyseras, åtgärder och insatser genomförs, följs upp och utvärderas.

När ett barns behov av stöd uppmärksammas görs först en pedagogisk kartläggning på organisations- och gruppnivå. Om de anpassningar som beslutats på den nivån inte är tillräckliga behöver arbetslaget göra en kartläggning på individnivå utifrån det enskilda barnets behov av stöd.

Uppmärksamma behov av stöd

Behov av stöd kan uppmärksammas på olika sätt. Ibland finns information om ett barns behov av stöd redan innan förskolestarten och då kan vissa anpassningar göras i förväg. Ofta uppmärksammas behovet dock först när barnet börjar på förskolan. Vissa anpassningar kan då sättas in direkt, men om de inte räcker behöver en kartläggning av förskolans miljö göras för att analysera barngruppens eller barnets behov av stöd. Arbetslaget ansvarar för att uppmärksamma stödbehov, och förskolans organisation för barnhälsa är ett stöd i detta arbete.

Pedagogisk kartläggning

Genom att göra en kartläggning på organisations- och gruppnivå, som analyseras, kan arbetslaget synliggöra fungerande och icke-fungerande miljöer för barngruppen. Då blir det tydligt vilka insatser som behöver göras på respektive nivå. Förskolläraren ansvarar för att kartläggningen genomförs, och specialpedagog bör, när behov finns, vara ett stöd i arbetet. Kartläggningen fokuserar på följande områden:

Pedagogisk miljö

Kartläggning av förskolans pedagogiska miljö innebär att undersöka om förskolan har strukturer och arbetssätt som tillgodoser barns olika behov och ger förutsättningar för deras utveckling, stimulans och lärande.

Social miljö

En kartläggning av den sociala miljön handlar om barns möjlighet att vara delaktiga i förskolans aktiviteter och känna sig som en del av barngruppen.

Fysisk miljö

En kartläggning av den fysiska miljön innebär att undersöka hur miljön är utformad och hur tillgänglig den är.

1. Pedagogisk kartläggning på individnivå

Om de anpassningar eller insatser som beslutats utifrån kartläggning på organisations- och gruppnivå inte är tillräckliga behöver en kartläggning göras på individnivå. Den görs utifrån det enskilda barnets behov av stöd, och förskolläraren ansvarar för den. Om det i den pedagogiska kartläggningen visar sig att barnet är i behov av insatser som ligger utanför förskoleverksamhetens ansvarsområde, ska samverkan initieras för att komma överens om hur stödet kan ges, med barnets behov som utgångspunkt, se vidare om samverkan med regionen i *Bilaga 1 – Ansvarsfördelning och samverkan mellan kommun och region*.

2. Handlingsplan och uppföljning

En handlingsplan ska tas fram som har fokus på det enskilda barnet och barnets möte med den omgivande miljön. Den ska vara ett verktyg och stöd för arbetslaget för att anpassa verksamheten och erbjuda stimulans och utmaningar utifrån barnets behov av särskilt stöd.

Förskolläraren ansvarar för att handlingsplanen upprättas, med stöd av specialpedagog när behov finns. I handlingsplanen sammanfattas barnets behov utifrån den individuella kartläggningen. Det ska tydligt framgå vilka insatser som ska genomföras för att möta barnets behov av stöd samt vilka förhållnings- och arbetssätt arbetslaget tillämpar. Samverkan med externa aktörer ska framgå samt hur samverkan ska ske. Vårdnadshavarna ska vara delaktiga i arbetet med handlingsplanen och få ta del av dess innehåll.

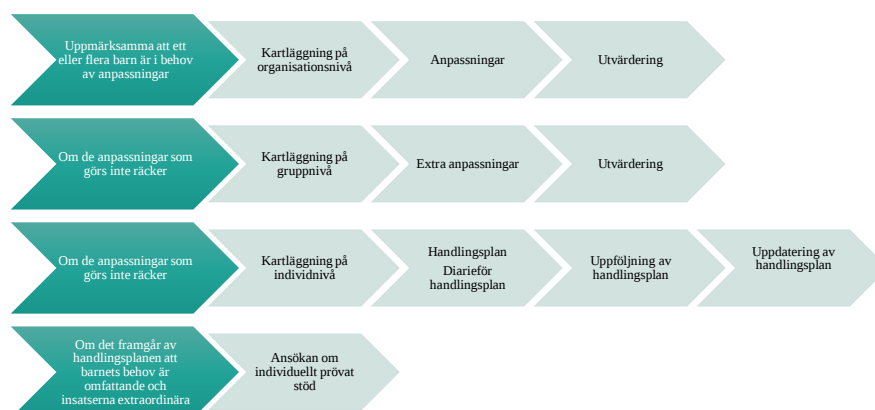
I handlingsplanen ska ansvarsfördelning framgå och datum för uppföljning finnas med. Handlingsplanen undertecknas av rektor eller biträdande rektor och förskollärare.

Ansökan om *Individuellt prövat stöd* – kommunal regi

Om handlingsplanen visar att stödet som krävs inte ryms inom ramen för tilldelat grundbelopp kan en ansökan om *Individuellt prövat stöd* göras, se avsnitt *Ersättning till förskolor i Stockholm stad*. Varje ansökan baseras på en individuell bedömning utifrån framtiden handlingsplan.

Rektor ansvarar för ansökan. Beslut om fördelning av medel för *Individuellt prövat stöd* fattas av stadsdelsförvaltningen enligt nämndens delegationsbeslut.

Figur arbetsprocess

Ansökan om Tilläggsbelopp för extraordinärt stöd – fristående regi

Fristående förskolor och pedagogisk omsorg kan ansöka om ett tilläggsbelopp för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd och som inte kan tillgodoses inom ramen för grundbeloppet. I ansökan ska barnets omfattande behov beskrivas utförligt samt innehålla redogörelser för vilka åtgärder som har vidtagits inom grundbeloppet. Det ska framgå vilka extra ordinära insatser som ges till barnet och vilka kostnader ansökan avser, assistenthjälp, tekniska hjälpmedel och/eller lokalanpassningar. Ansökning görs via särskild blankett.

Dokumentation

Att handlingsplaner ska tas fram är inte ett lagkrav i förskolan. Däremot ska behov av både stöd och särskilt stöd dokumenteras, så att arbetet kan följas upp och utvärderas. Det gäller både kommunala och fristående huvudmän. All dokumentation av särskilt stöd ska hanteras enligt gällande lagstiftning för att skydda barns integritet.

Syftet med dokumentationen är att visa samband mellan identifierade behov, insats och beslut. Dokumentation är också viktig för att kunna bedöma om stödinsatser fungerar. Därför ska dokumentation upprättas och vara tillgänglig vid uppföljning och utvärdering.

Stadsdelsnämnden är ansvarig för dokumentation för kommunala förskolor och att kommunens arkivregler följs. Förskolenämnden är ansvarig för dokumentation från fristående huvudmän som rör hela tilläggsbeloppsprocessen, från inkommen ansökan till beslut.

Kompetensutveckling

Enligt Stockholms stads program för barnhälsa¹¹ ska förskolan ha en organisation som stödjer och utvecklar arbetslagets samlade kompetens så att alla barn får en god utbildning och det stöd de har rätt till. Alla i arbetslaget ska få kompetensutveckling utifrån lokalt behov, såsom i form av fördjupad kunskapsinhämtning och handledning i arbetssätt, lärmiljöer och bemötande.

Behovet av kompetensutveckling kan se olika ut mellan och inom stadsdelsområdena. Därför behöver utbildningsinsatser utformas lokalt utifrån det som är aktuellt i det specifika sammanhanget.

Rektor är ansvarig för att arbetslaget får den kompetensutveckling som behövs för att kunna identifiera barn i behov av särskilt stöd och säkerställa att barnens behov av stöd i förskolan tillgodoses. Skolchef ansvarar för att rektorer och biträdande rektorer får den kompetensutveckling som behövs för att fullgöra sitt ansvar för att säkerställa rätt stöd för barn i behov av särskilt stöd.

Övriga policydokument

- Program för barnhälsa i Stockholm stad
- Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad
- Program för tillgänglighet och delaktighet i Stockholms stad
- Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS) Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län

Bilagor

1. Ansvarsfördelning och samverkan mellan kommun och region
2. Överklaga beslut eller anmäla missförhållanden

Bilaga 1 – Ansvarsfördelning och samverkan mellan kommun och region

Ansvarsfördelning och samverkan mellan kommun och region

Förskolan har en central roll i stadens barnhälsoarbete inom ramen för sitt utbildningsuppdrag. Utöver det som ingår i förskolans utbildningsuppdrag kan samverkan med andra aktörer behövas för att stödja barnet och familjen. Om det i kartläggning av stödbehov hos barn uppmärksammas att bredare insatser, än de som ryms inom förskolans grunduppdrag, krävs för att tillgodose ett fullgott stöd ska samverkan initieras. Detta för att hållbara förutsättningar ska skapas för att främja barns fysiska, psykiska och sociala välbefinnande och bidra till det långsiktiga målet om minskade skillnader i barns livsvillkor. All samverkan ska grundas i främjande, förebyggande och inkluderande perspektiv för alla barn och åtgärdande perspektiv utifrån enskilda barns behov.

Kommunens ansvar

Förskola

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande och stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolans uppdrag omfattar att i samarbete med vårdnadshavare verka för att varje barn får möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Enligt förskolans riktlinjer ska arbetslaget uppmärksamma samt ge ledning och stimulans till alla barn samt särskilt stöd till de barn som av olika skäl behöver det i sin utveckling.

Socialtjänst

Socialtjänsten ansvarar för stöd och insatser för barn och unga enligt lagarna SoL, samt tvångslagen LVU, Lagen om vård av unga. Kommunen ansvarar även för insatser enligt Lagen om särskilt stöd; LSS är en rättighetslag som syftar till att den som har en funktionsnedsättning ska kunna leva sitt liv på samma villkor som alla andra. För att bli beviljad en insats enligt LSS måste barnet tillhöra den personkrets som definieras i lagen och ha behov av insatsen.

Kommunerna ansvarar för ett förebyggande socialt arbete riktat direkt till barn och föräldrar. De erbjuder i varierande omfattning även service i form av råd och stöd som vårdnadshavare kan ansöka om utan att en utredning behöver inledas.

Regionens ansvar

Barnhälsovård

Barnhälsovård erbjuds alla barn 0 – 6 år. Verksamhetens övergripande mål är att främja barns hälsa, trygghet och utveckling genom att upptäcka och förebygga fysisk och psykisk ohälsa hos barn. Barnet följs genom regelbundna hälsokontroller och utvecklingsbedömningar. Föräldrautbildning erbjuds och föräldrastödet är både generellt och riktat.

Barn- och ungdomspsykiatri, BUP

Barn- och ungdomspsykiatrins insatser riktar sig till barn med psykisk sjukdom och störning som utgör hinder för personlig växt och mognad, och till deras familjer. Barnets behov ska vara av sådan omfattning och intensitet att det kräver specialistresurser och att hjälp- och stödinsatser vid barnhälsovård, husläkare, förskola, socialtjänst, och barnläkare i öppenvård inte är tillräckliga.

Barnmedicin

Barnmedicinska mottagningar tar emot barn som behöver träffa en barnspecialist, men som inte behöver akutsjukvård.

Logopedmottagning

Utredar och behandlar barns tal-och språksvårigheter.

Samverkan med regionen

Stockholm läns landsting och kommuner i Stockholms län har i överenskommelsen Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS), tydliggjort ansvaret och beskrivit gemensamma utgångspunkter och samverkansstrukturer för att barn i behov av särskilt stöd ska få de insatser de behöver och har rätt till. Arbetet inom BUS utvecklas kontinuerligt för att stärka stödet.

Inom ramen för överenskommelsen framförs att varje huvudman är skyldig att följa lagstiftningen och att samverka ska finnas för att inget barn blir utan stöd som barnet har rätt till. Samverkan beskrivs på tre nivåer; länsövergripande regional samverkan, lokal chefs-samverkan på kommun-nivå samt samverkan kring barnet. Inom ramen för överenskommelsen står fastställt att barnets behov ska kartläggas utifrån ett helhetsperspektiv. Då barnet behöver stöd ska, vid behov, övriga aktörer identifieras och involveras för att samordna insatserna för barnet och vårdnadshavaren. På motsvarande sätt ska

andra aktörers bedömning av behov till samverkan tas hänsyn till för ett ömsesidigt samarbete som medger ett gemensamt helhetsansvar för barnets välbefinnande och utveckling. Stadens arbete med bedömning av behov ska ses som en del i helheten av det ansvar som omfattar samtliga aktörer med beröringspunkter i barnens utveckling och hälsa.

Bilaga 2 – Överklaga beslut eller anmäla missförhållanden i förskolan

Överklaga beslut eller anmäla missförhållanden i förskolan

Överklaga kommunalt beslut

I förskolan kan nedanstående beslut överklagas eftersom de utgör myndighetsutövning;

- Beslut om plats i förskola.
- Beslut om avslag på ansökan om förskola
- Beslut om särskilt stöd
 - Vårdnadshavare kan klaga på förskolans beslut enligt skollagen 8 kap 9§ skollagen om barnet har rätt stöd eller inte (klagomål på hur stödet utförs, se nedan).
- Beslut om bidrag eller tilläggsbelopp
 - Fristående verksamheter kan klaga på kommunens beslut enligt 8 kap 23§ skollagen.

Överklagan görs genom förvaltningsbesvär. Det som prövas vid ett förvaltningsbesvär är om beslutet som kommunen har tagit var rätt. Överklagan av ett beslut från kommunen måste lämnas in till kommunen inom tre veckor från det att beslutet är fattat.

Hur kan vårdnadshavare klaga på att barnet inte får det stöd det behöver i förskolan?

Inom varje stadsdelsnämnd finns rutiner för hantering av synpunkter och klagomål, vilket fastställer hanteringen av inkomna ärenden.

Anmälan av missförhållande i förskolan

Förskolan

Det första steget är att vårdnadshavare pratar med förskolan, exempelvis en förskollärare eller rektor.

Det är förskolenämnden som har tillsynsansvar för fristående förskola, förutom när det gäller kränkande behandling. Skolinspektionen har tillsynsansvar över den kommunala förskolan.

Huvudman

Om vårdnadshavare är missnöjd med rektorns svar är nästa steg att vända sig till huvudmannen. Huvudmannen är oftast kommunen eller den som driver en fristående skola.

Huvudmannen är skyldig enligt lag att ta emot och utreda klagomål

Om vårdnadshavare vill lämna klagomål till huvudmannen ska det vara möjligt att finna information om hur detta görs på förskolans eller huvudmannens webbplats. Information om väg framåt i att lämna klagomål ska även lämnas av förskolan, vid förfrågan.

Huvudmannen måste ta emot och skyndsamt utreda klagomål. Huvudmannen måste även bekräfta att den mottagit ett klagomål samt återkoppla till den som har framfört klagomålet.

Uppgifter till Skolinspektionen

Om vårdnadshavare är missnöjd med huvudmannens hantering finns det möjlighet att lämna uppgifter om missförhållanden till Skolinspektionen.

Skolinspektionen har som huvudregel bara utreda uppgifterna om klagomål först har anmälts till huvudmannen, eftersom huvudmannen enligt lag är skyldig att ta emot och utreda klagomål.

Det är inte säkert att uppgifterna leder till en utredning hos Skolinspektionen, men är värdefulla och kan komma att ligga till grund för framtida inspektioner.